

MIJN LANDEKEN TER EERE

de wandschildering
in het station van Brugge

MIJN LANDEKEN TER EERE

de wandschildering in het station van Brugge

Het station Brugge, ingewijd in 1939, bezit een eigenaardige en zeldzame merkwaardigheid: de grootse muurschilderij in de inkomhall. Het middentaferaal beslaat 56 panelen – samen 90 m² – en is 18m op 4,80m groot. De twee zijpanelen strekken zich uit over de ganse diepte van de hall.

Het werk is van de hand van René De Pauw. Deze schilder werd geboren in Pittem in 1887 als zoon van een notaris. Hij liep school te Brugge in het Sint-Lodewijkscollege en studeerde vervolgens rechten te Gent. Na de dood van zijn vader opteerde René echter definitief voor de schilderkunst en zette zijn studies verder aan de academie te Brugge. Na de eerste wereldoorlog vestigde hij zich te Brussel, maar keerde dikwijls terug naar zijn geliefde streek. Hij woonde zelfs gedurende een vijftal jaren in Heist. Zijn geliefde onderwerpen waren portretten, bloemstukken, landschappen, kerkinterieurs en vooral visserstypen en -toneeltjes. Hij bracht ze zowel in olieverf als in aquareltechniek over op doek, papier of paneel.

Vertrokken uit een lief, charmerend, maar bevreemdend helder impressionisme werd De Pauws koloriet gaandeweg somberder en kregen ook de vormen van zijn figuren een hoekiger, robuuster uitzicht. Hij is de kunstschilder van het harde, ruwe en weinig lonende vissersleven.

René De Pauw overleed te Brussel op 26 januari 1946. In de lente van 1960 werden een veertigtal werken van de schilder bijeengebracht in het Concertgebouw te Brugge.

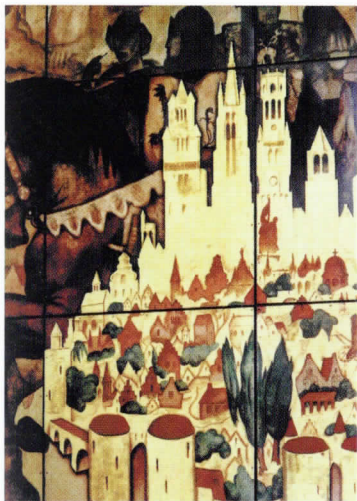
Zijn meest merkwaardige werk is uiteraard het wandschilderij in het station te Brugge. De kunstenaar heeft meer dan een jaar gewerkt aan de 56 panelen die samen het panoramisch werk uitmaken.

Bij bekijken van het schilderij is het alsof men een leerrijk en interessant reisje onderneemt door Vlaanderen en Wallonië.

Midden het hoofdpaneel (het grootste, recht tegenover de hoofdingang) rijzen de indrukwekkende tros torens en de taai vesting van Brugge met de goede krans van haar roemrijke geschiedenis, schitterende kunstprestaties en vrijheidslievend gildeleven. Errond scharen zich de statige gestalten van de Poorters van de Brugse Metten, Diederick van de Elzas, Karel de Stoute, Maria van Bourgondië, Jan Breydel en Pieter de Coninck, terwijl in een bredere kring het volle volksleven uit het Brugse wordt voorgesteld: de melkdragster, de kantwerksters, de bolders, de boogschutter, de scharensliiep, de duivenmelkers, een vrijend paartje – beloerd door Cupido op een varken, en een schijnbaar welbespraakt heerschap met monocle, die een hoogdravende redevoering geeft bij een of ander banket.

De kunstschilder aan het werk met de klassieke breedgerande hoed beeldt de academie uit. De inspiratie wordt voorgesteld door een engel, de vruchtbaarheid door een ooievaar.

Rondom de stad ontrolt zich de provincie. Links liggen Torhout en Roeselare met de bierdragers van de Rodenbach. Diksmuide toont het heldenkruis langs de IJzer en de vele dodenakkers, waarop een schreiende moeder knielt en haar zoontje het graf wijst van zijn vader. Ieper herken je aan het belfort, de hallen en de Menenpoort. Westvleteren, met de biertappende monnik aan een reuzenvat Trappist. In Veurne houdt men net de vermaarde boetprocessie. In het "Vrijbos" rond Houthulst zie je een verdwenen beroep: de scharensliiep. Langs de paardenfokkerijen van het "Blote" komen we stilaan terug richting Brugge. Bij Gistel wordt herinnerd aan de heilige Godelieve die vermoord werd door haar echtgenoot en in het "putje" werd geworpen. Ook wielrenner Romain Maes kreeg van de schilder een ereplaats om zijn overwinning in de Ronde van Frankrijk.

Aan de bovenkant van het middenstuk van het schilderij is de ganse Belgische kust voorgesteld, van De Panne tot Knokke. Het leven aan de kust is gesymboliseerd in al zijn geneugten: strandleven, paardenrennen te Oostende, de casino's, de golfterreinen van Het Zoute, het wafelijzer van moeder Siska.

Het schilderij wordt bovenaan afgesloten met de drukke scheepvaart op de Noordzee.

Rechts op het hoofdpaneel kom je in de polderstreek met de landman die met brede zwaai het zaad toevertrouwt aan de grond. Boer en boerin zetten de rijke korenschoven in "stuiken" en op de vaart Brugge - Sluis sliert met zwierige tred een schaatser met traditionele heiligmaker en gekruld gouwenaartje. Winter en zomer verenigd. Nabij het verzande Damme bemerk je Tijl en Nele. Lissewege, het schilderachtige, met wiekende molens in verre einders, de heldenfiguur van de ridder-monnik Willem van Saeftinge en de reuzenschuur.

Op naar het linkerpaneel dan, boven de loketten. Daar verschijnt Kortrijk, de stad van de Gulden Sporen. Koene ridders uit 1302 wachten het Franse heir af. Beschermd door Sint Eleuterius tekent Doornik zich af met zijn beroemde Romaanse kathedraal met vijf torens, de "Choncq Clotiers". Via het domein van Beloeil, waar een jonkvrouw aan valkenjacht doet, komen we aan te Bergen, midden het Doudouspel. Lustig en olijk springen de kornuiten rond het monster. Te Namen rijst de Citadel langs de prachtige Maas en uit een bomenmassa priemen de scherpe naald van de rots en de kerk van Dinant.

Tijd is in een station zeer belangrijk en wie zich daar niet aan houdt, riskeert – zoals de te laat komende familie bij het uurwerk – de trein te missen. De narigheden zijn navenant.

Aan de overzijde doemt Gent op, rondom een bloeiende weelde van bloemenvelden, azalea's en vetplanten. Jacob Van Artevelde spreekt de menigte toe, geflankeerd door Keizer Karel.

Bij Antwerpen zien we de tegenstrijdige en toch harmoniërende silhouetten van een ruwe bootlosser en een voorname dame, het brute havenleven en de verhandelde kostbaarheden. Een schilderspalet doet ons denken aan Rubens en Van Dijck, terwijl een jood een ruwe diamant bekijkt.

In Mechelen trekt de Onze-Lieve-Vrouw van Hanswijk-proccesie door de straten. De "Maneblusser" verwijst naar de bijnaam van de Mechelaars. Besproeid door haar beroemdste inwoner, Manneken Pis, is Brussel getypeerd door een accordeon uit het volkse Marollenkwartier. Een sterrenkijker, hemellichamen en een windroos wijzen naar Ukkel. De afgehouden koppen van de graven Egmont en Hoorn zweven boven een krassende luidspreker, die naar de nationale omroep verwijst.

In Leuven, de Petermanstede, blokt een student en buigt over zijn boeken, terwijl hem een hoge hoed (een "buis") boven het hoofd hangt, als het zwaard van Damocles. Maar ook de lauwerkrans is er... het diploma. Een frisse pint bier zal het leed lenigen.

De reis eindigt in Limburg waar de Hasseltse Sint-Kwintenskerk torent tussen de zwarte terrils van het verlaten mijnbekken.

In de rechterbenedenhoek van het hoofdpaneel, midden het schone gewest van de West-Vlaamse polders, zit een eenvoudige landschapsschilder, René De Pauw, onverpoosd te borstelen.

Inlichtingenkantoor station Brugge
tel: 050/38 23 82

